

Referat

MØDEDATO	Den 3. maj 2022
TID	Kl. 15.00-18.00
STED	Bernstorffsgade 17, 4. sal lokale 4.00
MØDEDELTAGERE	Fra Dialogforum: Sine Møller Sørensen (ADHD, Storkøbenhavn), Trine Chile Thode (SIND København), Frank Hedegaard (SIND København), Hanne Carlsen (LAP København/Frederiksberg), Ruth Lauge (Bedre Psykiatri), Pernille Friis Rønne (Center for Unge og Midlertidige Botilbud), Fritz Michael von Bülow (Center for Specialiserede Botilbud), Annie Hjort (bisidder til Fritz), Lis Waage Christiansen (Center for Specialiserede Botilbud), Angela Sophia Destiny Hørby Thomassen (Center for støtte i egen bolig og AST), Boliana Thomsen (Center for støtte i egen bolig og AST), Michael Graversen (Center for støtte i egen bolig og AST), Anemarie Dantzer (Center for Unge og Midlertidige Botilbud), Anne Reus Christensen (Center for Selvstændige Boformer og Sundhed), Johnny S. Rasmussen (Center for Selvstændige Boformer og Sundhed) og Thorbjørn Wi-borg (Center for Selvstændige Boformer og Sundhed).
	Fra sekretariatet: Eva Stokbro Jensen, Miriam Nawaz (mødeleder) og Cecilie Ertebjerg Kat-holm (referent)

3. maj 2022

Sagsnummer
2022-0121241

Dokumentnummer
2022-0121241-4

Referat af Dialogforums 2. ordinære møde d. 3. maj 2022

Bemærk, at sætninger markeret med gult skyldes, at de efter mødet er blevet præciseret af forpersonen.

1. Velkommen, godkendelse af dagsorden og referat

Miriam byder velkommen og spørger Dialogforum om dagsordenen for mødet godkendes. Det godkendes.

Ligeledes spørger Miriam om referat fra sidste møde kan godkendes af rådet. Sine har nogle enkelte ændringer, som hun har sendt til sekretariatet. Referat er godkendt, når Sines ændringer er taget med.

2. Besøg af Borgercenter Voksne

Socialpolitik og Udvikling
Bernstorffsgade 17
1577 København V

EAN-nummer
5798009683052

Dialogforum får besøg af Borgercenter Voksne (BCV) ved vicedirektør Anders Møller Jakobsen og chefkonsulent Lene Høen. Anders giver en status på Borgercenter Voksnes omstillingsplan. Det tidligere Dialogforum fik senest en status i oktober 2021.

Anders opridser kort rammerne for omstillingsplanerne i Socialforvaltningen og specifikt for BCV. Han fortæller, at omstillingsplanen skal sikre en rød tråd i og danne rammerne for det arbejde, BCV udfører. Omstillingsplanen har som faglig ambition, at vi skal tage afsæt i borgernes håb, drømme og ressourcer og understøtter den enkeltes vej mod et mere selvstændigt liv.

Han præsenterer de fire spor i omstillingsplanen: 1) Borgermødet, 2) Et godt liv i egen bolig, 3) Sammenhæng og forløb og 4) Rehabiliterende forløb på botilbudsområdet.

Undervejs fortæller Anders, at Socialforvaltningens Brugertilfredshedsundersøgelse (BTU) giver forvaltningen en indikator for, hvordan det går for diverse tilbud og for, hvor tilfredse borgerne er. Sine spørger ind til, om der skal laves en ny brugertilfredshedsundersøgelse, hvilket bekræftes. Sekretariatet forklarer, at udviklingsarbejdet kun er i opstartsfasen, hvorfor der ikke er besluttet noget endeligt design for BTU'en endnu.

I forbindelse med BTU'en spørger Thorbjørn, hvordan der tages hånd om de borgere, som ikke er i stand til at deltage i sådan en undersøgelse. Anders lægger vægt på, at det handler om, at BCV skal blive bedre til at stille de rette spørgsmål, at have dialog i dagligdagen osv. Thorbjørn fortæller, at han ikke oplever denne dialog på det botilbud, hvor han bor.

Chillie indskyder, at det kunne være en idé, at forvaltningen inddrager organisationerne, som fx LAP, SIND, mv., når der udarbejdes spørgsmål i den nye brugertilfredshedsundersøgelse. Eva siger, at det tager forvaltningen med videre.

Chillie siger, at hun synes, der i omstillingsplanen står meget om at have et selvstændigt liv og recovery, hvilket er godt. Hun siger dog, at man skal huske på de borgere, der er for dårlige til at flytte i egen bolig og få et selvstændigt liv.

Anders siger, at BCV er opmærksomme på dette.

Johnny spørger, hvorfor man skal lave en handleplan, når den alligevel ikke bliver overholdt, hvilket han har været udsat for.

Anders svarer, at det er en del af omstillingsplanen at styrke arbejdet med borgerens plan og sikre, at den enkelte plan tager afsæt i borgernes ønsker håb og drømme, og at der samarbejdes tæt om at følge planen. Anders fortæller, at der er flere styregrupper, erfaringsgrupper mv. ifm. arbejdet med omstillingsplanen, hvor repræsentanter fra Dialogforum deltager. Og han siger, at der er plads til flere.

Michael spørger ind til, hvordan man kan komme med i en erfaringsgruppe og en styregruppe. Hanne vil også gerne være med i en erfaringsgruppe. Det aftales, at sekretariatet sender en mail ud til medlemmerne, som giver dem mulighed for at tilmelde sig. Derudover spørger Michael ind til selve arbejdet i grupperne, og hvordan de rykker ved virkeligheden. Der er ikke nok tid til at gå i dybden med dette på mødet, men Anders understreger, at et godt sted at starte er, at de melder sig til disse grupper.

Michael spørger ind til recovery-uddannelser og Fritz' bisidder forklarer, at man er stoppet med disse uddannelser, fordi de koster mange penge.

I forlængelse af, at der bliver fortalt om brugerinddragelse, spørger Boliانا, hvordan det kan være, at aktivitetstilbuddene og værestederne droser ned for brugerindflydelse, når der er så gode ambitioner. Det gælder både fysiske rammer og aktiviteter. Anders tager det med videre.

Hanne synes, at det er vigtigt, at der kommer flere peers – både i egen bolig og på botilbud. Hun synes, at det er svært, at dem, som har oplevet overgreb, hvilket man hører historier om, skal bo og gå rundt med dem, som har stået bag overgrebet.

Lis spørger, om man kunne forestille sig at lave en omstillingsplan ift. fysiske lidelser. Hun mener, at det er fine intentioner i omstillingsplanen, men at det er meget målrettet borgere med sindslidelser. Anders understreger, at omstillingsplanen er for hele BCV's målgruppe. Lis har svært ved at se det i omstillingsplanen. Anders siger, at de tager det til efterretning.

Pernille vil gerne starte med at sige, at hun synes, det er en god omstillingsplan. Hun har dog luftet sin bekymring omkring ordvalget ift. sporet vedr. 'et selvstændigt liv'. Derudover har hun svært ved at se, hvordan midlerne, som er bevilliget, kommer helt derud, hvor det er meningen. Hun føler ikke, hun får svar på dette, når hun spørger. Pernille melder ind, at hun er enig ift. peers, men at det skal være et supplement til det faglige personale.

Ift. frivillighed er det rigtig fint, men hun synes, det skal prioriteres efter tryk på botilbud.

Anders kommenterer på det og forklarer, at der er afsat ekstra midler i det nuværende budget til botilbudsområdet. Pernille spørger, om det vil udmønte sig i opnormering, og hertil er svaret ja.

Thorbjørn fortæller om en konkret voldsom episode på sit botilbud, og understreger vigtigheden af at have fagligt personale på et botilbud.

Chillie mener, at der mangler nogle tværfaglige indsatser. Det er ikke, fordi hun er imod peers, tværtimod, men det er nødvendigt, at man har både psykiater, læger, socialrådgivere osv. Muligvis kunne det være en fast læge, der er tilknyttet flere bosteder.

Sophie spørger, om der kigges på andre recovery-uddannelser, som fx Ballerup, hvortil Anders svarer ja. Derudover anbefaler hun, at BCV kigger hen imod MMA (Maskine Maskine Amager), som er 100 pct. brugerstyret.

Sine kan godt se ambitionen bag omstillingsplanen og tankerne er gode, men de er ikke realistiske ude i virkeligheden. Det aftales, at sekretariatet sender Anders' mailadresse til Sine.

Frank synes, at det er en fin plan, og der er gode ambitioner i den. Det er dog trist at høre, at virkeligheden er en anden. Hvis man kunne gå ind og understøtte, hvordan specifikke ting konkret kan gøres, så ville det være oplagt.

Johnny rejser en problemstilling omkring, at de som beboere er overvåget ude på deres botilbud og samtidig har medarbejderne tavshedspligt. Han kan være bekymret for, om der kan ske et skred ift. retssikkerheden.

3. Forberedelse til dialog med socialborgmesteren

Miriam forklarer rammerne for besøget og lægger op til, at Dialogforum forbereder sig til mødet. Socialborgmester Karina Vestergaard Madsen, har modtaget de dagsordenspunkter, som Dialogforum har ønsket at drøfte med hende.

Boliana vil gerne høre, hvordan man skaffer flere pladser.

Pernille vil gerne have socialborgmesteren til at forklare, hvordan hun vil arbejde politisk ift. den specifikke problemstilling.

Lis er i tvivl, om hun kan rejse problemstillingen med manglende måltider, som hun førhen har rejst. Hun mener, at måltidet er mere end blot mad, men også et socialt samvær. Frank er enig.

Hanne foreslår at fremlægge ideen med ét hus, hvor alle fagmedarbejderne er – læger, psykologer, mv. Her kunne man engagere frivillige, peers, mv. Hun kommer med eksempler på peers-samarbejde, som var succeser.

Chillie foreslår, at hver problemstilling til start fremlægges af et medlem og at spørgsmålene kan komme efterfølgende, hvilket rådet er enige i. De er enige om følgende rækkefølge: Pernille præsenterer drøftelsepunktet *forhold på botilbud*, hvorefter Sine præsenterer drøftelsepunktet *politisk deltagelse* og Ruth præsenterer drøftelsepunktet *på-rørendeinddragelse*.

Der er enighed om, at det er Hanne, der er den første i talerrækken efter det planlagte. Thorbjørn vil gerne høre om de forskellige botilbud, da han oplever, at de bliver blandet sammen.

4. Socialborgmesteren kommer på besøg

Dialogforum får besøg af Socialborgmester Karina Vestergaard Madsen og administrerende direktør Mikkil Boje. Mødet starter med en navnerunde, hvor medlemmerne også præsenterer, hvor de kommer fra.

Pernille præsenterer det første drøftelsepunkt *forhold på bostederne*. Hun fortæller, at Dialogforum undrer sig over, hvordan BCV vil implementere indholdet i omstillingsplanen. Rådet oplever en diskrepans mellem indholdet og oplevelserne fra virkeligheden. Dialogforum vil gerne vide, hvordan man kan få implementeret omstillingsplanen, så utrygheden på botilbuddene mindskes, og der dermed kan være plads til recovery. Derudover er midlerne, der er bevilliget, ikke synlige.

Karina lægger ud med følge op på temaet om, at der bevilliget midler, men at det er svært at se det ude i virkeligheden endnu. Hun forklarer de økonomiske processer, herunder investerings- og effektiviseringsforslagene. Hvis forvaltningen skal gøre alt det, som står i omstillingsplanerne, skal der flere midler til. Hun mener, at socialområdet skal prioriteres. Hun vil gerne påpege, at der er en regering og et Folketing, som holder kommunen lidt fast i nogle ting, så når der kommer flere mennesker til kommunen, men der ikke må bruges flere penge, så er det nogle snævre rammer kommunen har. Hun påpeger, at kommunen godt kunne have en anden økonomisk tilgang, hvor der investeres mere. Hun mener, at man kan forebygge meget og investere tidligt, så der senere er flere ressourcer til de personer, som har brug for hjælp og støtte.

Sine mener, at hele tilgangen til de økonomiske udfordringer er problematisk og at der er noget helt galt med det argumenterne om de stigende udgifter til herberger, krisecentre og ambulans behandling som centrale i de økonomiske udfordringer. Hun mener forvaltningen er nødt til at starte forfra, begyndende med at kigge på deres egne tilbud og skabe den nødvendige gennemsigtighed i økonomien. Ikke mindst fsva. Plejeafdelingen Forchammersvej (§110), med døgntakst over 6000 kr./dg. lige som Akutinstitutionen U, hvor Socialtilsynet dels har påpeget at flere unge bor der i en flerårige periode, hvilket ikke er i overensstemmelse det juridiske grundlag for en akutinstitution, dels indgår er der i dec. 2021 forsat problemer med indtægtsgrundlag for mellemregning af differencer, samt beregninger for misbrugsydelse som tilsynet har påpeget siden 2020.

Thorbjørn vil gerne problematisere, at der ikke er nok penge til botilbudsområdet.

Karina følger op på spørgsmål og pointer. Karina mener, at der bør være et selvhenvenderprincip, men som loven er nu, så er der også nogle som åbner tilbud for at tjene penge, og det er forkert.

Hun er helt enig i, at de mange penge ikke løser alle problemerne, men det er bedre end, hvad der historisk er givet i lang tid til socialområdet.

Hun påpeger, at det ikke kun er Enhedslisten, som kan få budgetforslag igennem. Karina fortæller Dialogforum, at hun har fået en drøftelse vedr. budgetstyring i Københavns Kommune på dagsordenen til efteråret.

Nu præsenterer Sine det andet drøftelsespunkt politisk deltagelse. Sine henvender sig til Mikkel (adm. direktør i SOF) og siger, at det er en elendig vurdering som Socialforvaltningen har foretaget i sin indstilling til Socialudvalget ifm. ændring af Dialogforums vedtægter, da der slet ikke er foretaget en konkret vurdering af Dialogforums ønsket om, at der igen skulle være fast politisk deltagelse til møderne samt et årligt møde med Økonomiudvalget ligesom Handicaprådet trods det har stor betydning for Dialogforums mulighed for at blive hørt som råd.

Hun læser op fra indstillingen hvor formålet med Dialogforum beskrives indledningsvist som er i overensstemmelse med det som fremgår af vedtægterne. Hun læser derefter op af formålet med Dialogforum som råd som det fremgår længere nede i indstillingen, hvor Socialforvaltningens benytter det i sin "vurdering" for ikke at imødekomme Dialogforums ønsker begrundes. Her har man fjernet sætningen {... gennem direkte dialog mellem brugere, pårørende og politikere ...} og dermed lade det fremstå, at fast politisk deltagelse er af mindre betydning.

Hun fremhæver at det således både er grundlaget for beslutningen og selve beslutningen der er problematisk. Det er ikke fordi, Dialogforum ønsker, at alle nødvendigvis deltager hver gang, men blot at der er politisk repræsentation til hvert møde. Dialogforum ønsker at stadfæste sin eksistens og dermed eksistensen af de problemer medlemmerne samt de mennesker de repræsenterer, oplever i deres hverdag.

Hanne foreslår at oprette ét hus, hvor personale er tilknyttet (læge, socialarbejdere, mv.) og pårørende, frivillige, peers mv. kan komme. Hun ønsker at vide, om man kan få lov til at få socialt frikort, når man samtidig er bruger af socialpsykiatrien.

Til dette supplerer Boliana, at man kunne oprette jordbrug rundt omkring tilbuddene. Hun problematiserer, at flere tilbud lukker, men at der samtidig er mangel på pladser.

Anne Marie fortæller, at rådet på mødet under BCV's oplæg har hørt om recovery, hvilket er positivt. Problemet er bare, at man ikke ser det derude i virkeligheden. Der er brugt penge på at uddanne personale i recovery, og de værdier, skal selvfølgelig ud i praksis.

Karina påpeger, at hun ikke kan nå at svare på alt, men at hun har lyttet, hvilket også er formålet med besøget. Hun påpeger, at hun meget gerne fortsat besøger Dialogforum som hun gør i dag, selvom det ikke bliver på alle møder. Hun tilføjer, at rådet altid har lov til at kontakte hende. Hun har tilmed forstået, at der altid er en åben invitation til Socialudvalget til hvert af Dialogforums ordinære møder, hvilket sekretariatet bekræfter.

Karina siger, at der er mangel på pladser og deraf ventelister. Der er lagt en plan, men det kan ikke gå så stærkt, som hun gerne vil. Hun fortæller, at hun netop har været ude og besøge Solterrasserne, som skal renoveres og blive et nyt bosted. Det er hun meget positiv omkring.

Til sidst præsenterer Ruth det tredje drøftelsespunktet *pårørendeinddragelse*. Ruth fortæller, at pårørende har rigtig mange roller – især alt

efter botilbuddets karakter. Nogle gange kan pårørende påtage sig rollen, som i realiteten ligger hos bostedet. En lavthængende frugt for forvaltningen, ifølge Ruth, ville være at lave en form for undervisning af pårørende, hvilket kunne medføre, at de pårørende i højere grad bliver medspillere frem for modspillere.

Johnny spørger, hvor mange gange han skal i retten, hvis han anmelder personalet 1000 gange. Tilmed oplever han, at hvis man som borger klager, så flyttes man bare, hvilket han undrer sig over.

Thorbjørn føler ikke, at de altid bliver hørt som beboere, og han oplever, at det er dem, som ofte selv må gøre det arbejde, som medarbejderne burde, fx at ringe til politiet. Han oplever dertil, at politiet ikke har erfaring på området, hvilket de burde.

Karina svarer, at hun vil gerne styrke pårørendeinddragelsen, men at hun ikke kan skaffe penge så hurtigt, som hun gerne vil. Der er netop ansat nogle pårørendevejledere, hvilket er positivt, men ikke nok. Karina synes det er vigtigt, at de pårørende ved, hvad det er, de kan. Hun påpeger, at det er vigtigt at blive ved med at have denne samtale, men at det også er vigtigt at se, hvilke erfaringer de nyansatte pårørendevejledere gør sig.

Michael foreslår, at der laves en form for rejsehold af frivillige, som kan tage rundt på de forskellige tilbud.

Chillie foreslår, at der er en person, som tager ud og spørger borgerne, hvordan det går. Dertil foreslår hun, at forvaltningen, i udformningen af spørgsmålene til en Brugertilfredshedsundersøgelse, spørger organisationerne, fordi de ved, hvor skoen trykker derude.

Til sidst slutter Sine af med en opfordring til socialborgmesteren om, at Socialudvalget netop bør benytte sig af Dialogforums viden om de faktiske forhold i socialpsykiatrien, da det ville udgøre et stærkt argument, hvis det reelt er et ønske at overbevise resten af økonomiudvalget om nødvendigheden i at ændre kommunens økonomistyringsstrategierne.

5. Opsamling på dialog med socialborgmesteren

Frank kunne have ønsket sig flere visioner og lidt mindre om det med, hvordan økonomien fungerer i Københavns Kommune.

Chillie ville gerne have hørt mere om Karinas politiske visioner ift. de forskellige drøftelsepunkter.

Pernille ville gerne have haft nogle konkrete forslag fra Karina. Hun siger derudover, at et læserbrev er en god ide. Dog er hun en smule tilbageholdende ift. det, fordi hun skal samarbejde med medarbejderne på det botilbud, hvor hendes datter bor. Derudover kan hun godt lide dem og vil ikke have dem i fedtefadet.

Hanne tror og håber på, at Dialogforum fik sagt noget, som Karina tager med sig.

Ruth bakker op om det, Pernille siger. Ruth synes, Dialogforum skal være skarpe ift. at tale til de SUD-medlemmer, som deltager på de ordinære møder. På den måde, kan Dialogforum forsøge at påvirke politikerne og udvalget flere steder fra.

Frank foreslår at man laver et udkast på en kronik – Pernille foreslår at det kan komme på næste dagsorden.

Sine synes, at det er fint at få en kronik/et læserbrev på et dagsordenspunkt. Omvendt ville det også være en løsning, hvis der er nogle medlemmer, som har lyst til at lave et udkast og sende det ud. Sine mener, at alle medlemmerne har så meget på hjerte, som skal ud i verden. Sine påpeger igen, at det blot handler om et ønske fra Dialogforum om politisk deltagelse på møderne og ikke nødvendigvis Karinas deltagelse hver gang.

Chillie fortæller, hvad hun kan byde ind med. Hun fortæller, at hun har nogle gode pressekontakter, og at hun også er god til at bede om foretræde. Hvis Dialogforum har lyst, så vil hun gerne have historier som input, som hun kan bruge. Hun er ikke personen, som vil forfatte, men hun vil gerne samle historierne.

Johnny fortæller, at han har kontakt med Gloria mhp. at lave en historie om at være far og psykisk sårbar. En anden ting er, at der også er en podcast fra Gloria.

Thorbjørn melder ind, at han føler, det kan være spild af tid at skrive historier, som bliver læst én gang. Ift. at oprette et hus, så kunne han godt tænke sig et hus, der udvikler psykiatrien.

6. Eventuelt

Pernille mener, at læserbrevet lægger pres på politikerne. Pernille er god til at skrive, men hun har også meget, der skal skrives det næste stykke tid. Derfor vil hun passe på med at påtage sig skriverollen.

Hanne synes, at man skal invitere en masse man kender ind og se filmen Rose. Dertil vil hun sige, at det ikke kun er et kreativt hus, hun vil oprette, men også et fagligt hus med en masse læger, psykologer, socialrådgivere mv.

Frank mener ikke, at kronikken skal udarbejdes hurtigt. Han kan også skrive, men er også optaget. Han vil gerne være med til at udarbejde et udkast. Udkastet drøftes på Dialogforums kommende ordinære møde i august.

Michael har et punkt under eventuelt ift. mødekalenderen. Han vil sikre sig, at der blandt rådet er enighed om, at mødet i november rykkes til en dag i ugen før eller efter den 10. november. Det er der, hvorfor sekretariatet ændrer mødekalenderen og sender den på ny.

Sine får det sidste ord og foreslår, at historierne kan sendes til En Million Stemmer. Derudover opfordrer hun til, at man kan møde op til en demonstration foran Christiansborg torsdag d. 5. maj.